

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

доцент Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

«31» серпня 2023 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

«Основи охорони праці та охорона праці в галузі»

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)
Спеціальність 223 «Медсестринство»
(код і назва спеціальності)
Освітньо-професійний рівень фаховий молодший бакалавр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)
Курс навчання 3
Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)
Кафедра гігієни та екології
(назва кафедри)

Робочу програму схвалено на засіданні
кафедри гігієни та екології

Протокол № 1 від «26» серпня 2023 року

Завідувач кафедри
гігієни та екології,
професор

 Леонід ВЛАСИК

Робочу програму схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії
з природничо-наукових дисциплін

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 року

Голова предметної (циклової) комісії
з природничо-наукових дисциплін

 Катерина КУПЧАНКО

Чернівці - 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	гігієни та екології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Візнюк Ірина Дмитрівна – асистент кафедри, без н/с vizn_irina@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/hygiene/
Веб-сайт кафедри	https://hygiene.bsmu.edu.ua/
E-mail	hygiene@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Федьковича, 16
Контактний телефон	+38(0372) 57-09-77

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	1,5
Загальна кількість годин	45
Лекції	4
Практичні заняття	26
Самостійна робота	15
Вид заключного контролю	залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Основи охорони праці та охорона праці в галузі – дисципліна, яка вивчає загальні закономірності виникнення і розвитку небезпечних та надзвичайних ситуацій, їх властивостей, можливий вплив на життя і здоров'я людини, заходи їх ліквідації і запобігання їм, захист людей та навколишнього середовища.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-ocziyvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркової дисципліни (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);

- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет»(<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилок на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Безпека життєдіяльності	Громадське здоров'я та громадське медсестринство
Основи екології та профілактичної медицини	Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування у студента теоретичних і практичних знань, необхідних майбутньому фахівцю, а також виховання культури безпеки для забезпечення ефективного управління охороною праці у медичній галузі, створення сприятливих умов виробничого середовища і безпеки праці згідно з чинними законодавчими та нормативно-правовими актами для реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я медичних працівників.

6.2. Завдання: забезпечення збереження життя, здоров'я і працездатності медичних працівників у виробничих умовах шляхом застосування комплексу законодавчих, організаційних, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних, лікувально-профілактичних та інших заходів, виховання морально-етичних цінностей, спрямованих на профілактику виробничого травматизму та виникнення професійних і виробничо обумовлених захворювань.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1.інтегральні:здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання у медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

7.2.загальні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

СК 1. Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

- основні теоретичні обґрунтування безпеки трудового процесу;
- чинні нормативно-правові акти в галузі безпеки життєдіяльності;
- основи організації та управління в галузі охорони праці зв'язок між станом здоров'я працюючих та впливом шкідливих і небезпечних виробничих факторів;
- вимоги до забезпечення охорони праці медичного персоналу в сучасних умовах; основні принципові підходи (стратегію) до забезпечення безпеки праці в лікувально-профілактичних закладах.

8.2.Вміти:

- робити висновки про наявність впливу шкідливих та небезпечних виробничих факторів на організм медичних працівників;
- обґрунтовувати проведення профілактичних заходів з охорони праці у відповідності до основ чинного законодавства України;
- планувати заходи по дотриманню здорового способу життя, особистої гігієни та впроваджувати їх в практику охорони здоров'я;

- узгоджувати плани проведення профілактичних заходів з охорони праці із планами розвитку територіальних, адміністративних та виробничих одиниць;
- аналізувати й оцінювати небезпечні та шкідливі виробничі фактори для життя, здоров'я і професійної діяльності ситуації та самостійно приймати рішення про вжиття термінових заходів.

8.3. Демонструвати:

- уміння розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту;
- уміння заповнення основних форм документів з питань розслідування нещасних випадків та професійних захворювань;
- виявляти групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику;
- проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Основи охорони праці та охорона праці в галузі» відводиться 45 години 1,5 кредити ЄКТС.

10. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота
1. Правові організаційні питання охорони праці.	4	1	2	1
2. Організація охорони праці в медичних закладах.	4	1	2	1
3. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.	5	2	2	1
4. Нещасні випадки та аварії в ЛПЗ, їх розслідування та облік.	4	-	2	2
5. Правила забудови, експлуатації техніки безпеки у фізіотерапевтичних відділеннях (кабінетах).	3	-	2	1
6. Охорона праці в рентгенологічних відділеннях (кабінетах).	3	-	2	1
7. Охорона праці та техніка безпеки в операційному блоці.	3	-	2	1
8. Охорона праці та техніка безпеки при роботі в стоматологічних кабінетах, зубопротезних лабораторіях.	3	-	2	1
9. Правила забудови, експлуатації інфекційних та протитуберкульозних закладів (відділень) та охорона праці персоналу цих закладів.	3	-	2	1
10. Охорона праці в психоневрологічних та психіатричних лікарнях (відділеннях).	3	-	2	1
11. Охорона праці та техніка безпеки при роботі в патологоанатомічних відділеннях, патогістологічних і судово-гістологічних лабораторіях.	3	-	2	1
12. Правила облаштування, техніки безпеки, виробничої санітарії та особистої гігієни при роботі в лабораторіях санітарно-	3	-	2	1

епідеміологічних закладів.				
13. Пожежна безпека як складова охорони праці в медичній галузі.	4	-	2	2
Усього годин	45	4	26	15

11. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1.	Правові та організаційні основи охорони праці медичних працівників.	2
2.	Гігієнічна характеристика умов праці медичних працівників.	2
У с ь о г о годин:		4

12. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1.	Правові та організаційні питання охорони праці.	2
2.	Організація охорони праці в медичних закладах.	2
3.	Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.	2
4.	Нещасні випадки та аварії в ЛПЗ, їх розслідування та облік.	2
5.	Правила забудови, експлуатації техніки безпеки у фізіотерапевтичних відділеннях (кабінетах).	2
6.	Охорона праці в рентгенологічних відділеннях (кабінетах).	2
7.	Охорона праці та техніка безпеки в операційному блоці.	2
8.	Охорона праці та техніка безпеки при роботі в стоматологічних кабінетах, зубопротезних лабораторіях.	2
9.	Правила забудови, експлуатації інфекційних та протитуберкульозних закладів (відділень) та охорона праці персоналу цих закладів.	2
10.	Охорона праці в психоневрологічних та психіатричних лікарнях (відділеннях).	2
11.	Охорона праці та техніка безпеки при роботі в патологоанатомічних відділеннях, патогістологічних і судово-гістологічних лабораторіях.	2
12.	Правила облаштування, техніки безпеки, виробничої санітарії та особистої гігієни при роботі в лабораторіях санітарно-епідеміологічних закладів.	2
13.	Пожежна безпека як складова охорони праці в медичній галузі.	2
У с ь о г о годин:		26

13. САМОСТІЙНА РОБОТА

Охорона праці жінок, підлітків та осіб з інвалідністю
Заходи безпеки під час експлуатації електроприладів
Охорона праці під час роботи з обладнанням, що генерує лазерне випромінювання
Правила експлуатації і техніки безпеки при роботі з автоклавами
Техніка безпеки при експлуатації балонів
Медичні огляди медичних працівників.
Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці.
Небезпечні інфекційні захворювання у практиці медичного працівника. ВІЛ та СНІД у практиці медичного працівника. Поняття про «виробничу аварію» та екстрене звернення до Центру СНІДу/Інституту інфекційних захворювань. Антитретровірусна 28-денна програма.

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- Виступи на науковому студентському гуртку.
- Участь у наукових конференціях.
- Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць).
- Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графологічні схеми практичних занять).
- Написання рефератів

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО

16. МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Контроль успішності та якості підготовки студентів розподіляється на поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях у вигляді усного опитування, розв'язуванні ситуаційних задач, тестового контролю.

Підсумковий контроль підготовки студентів здійснюється після закінчення вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форми контролю і система оцінювання навчальної діяльності студентів розроблено відповідно до вимог галузевої програми з дисципліни, закону України «Про вищу освіту», наказів МОН України від 16.10.2009 № 943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи», «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитної – трансферної системи організації навчального процесу» (лист МОЗ України від 15.04.2014 №08.01-47/10395).

Вивчення навчальної дисципліни *«Основи охорони праці та охорона праці в галузі»* не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку.

Студент отримує оцінку *«зараховано»*, якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття – лекції, практичні заняття, визначені тематичним планом з відповідної дисципліни (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни *не меншу, ніж 120*.

Студент отримує оцінку *«не зараховано»*, якщо студент має невідпрацьовані пропуски навчальних занять (практичних та лекцій) і кількість балів за поточний контроль менша ніж мінімальна.

Оцінка «зараховано» і «не зараховано» вноситься викладачем до залікової відомості (Форма № Н-5. 03-3), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів» та «Залікової книжки».

Залікова відомість надається до фахового коледжу в день проведення заліку або наступного дня.

Студенту, який отримав оцінку «не зараховано» директор фахового коледжу видає направлення на ліквідацію академічної заборгованості з дисципліни.

Відпрацювання занять і підвищення балів студентами за направленням фахового коледжу повинно відбуватись в установленому порядку під час відпрацювань за графіком кафедри. Після відпрацювань пропущених занять фаховий коледж повинен видати студенту залікову відомість, в яку викладач вносить відмітку про складання заліку.

Отримання оцінки «зараховано» з семестрових дисциплін, викладання яких закінчується заліком, є обов'язковою умовою перевodu студента на наступний семестр (рік) навчання.

17. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних тем практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 45/1,5	3 (№№ 1-3)	13	15	12	10	0	5	130

Максимальна кількість балів (200 балів), яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5» – 15 балів × 13 тем + 5 балів за індивідуальну роботу=200.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» – 10 балів × 13 тем = 130. Отримання мінімальної кількості балів (130) за модуль є обов'язковою умовою для виставлення оцінки «зараховано».

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Охорона праці в галузі: навчальний посібник / Масікевич Ю.Г., Жуковський О.М., Масікевич А.Ю., Візнюк І.Д. та ін. – Чернівці БДМУ, 2019 – 259 с. Іл.
2. Охорона праці в медичній галузі: навч.-метод. Посіб./ О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І.Зенкіна та ін.- К.: ВСВ «Медицина», 2015.-208с.
3. Тестові завдання і ситуаційні задачі з охорони праці в медичній галузі: навч. посіб./О.П. Яворовський, Ю.О.Паустовський, О.А.Никитюк та ін., за ред. О.П. Яворовського, І.В.Сергеті.- К.: ВСВ «Медицина», 2019.- 224с.
4. Гігієна праці: Підручник / Ю.І. Кундієв, О.П. Яворовський, А.М. Шевченко та ін.; за ред. акад. НАН України, НАМН України, проф. Ю.І. Кундієва, чл.-кор. НАМН України проф.. О.П. Яворовського.- К.: ВСВ «Медицина», 2011.-904 с.
5. Охорона праці у медицині та фармації / Мороз В.М., Сергеті І.В., Фещук Н.М., Олійник М.П. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2005. – 544 с.

12.2. Додаткова

1. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Навч. посіб. / За ред. В.Ф. Москаленка, О.П. Яворовського.- К.: «Медицина», 2009.-176 с.
2. Навчально-методичні матеріали до практичних занять та самостійної роботи із охорони праці в галузі / Ю.Г. Масікевич, О.М. Жуковський, І.Д. Візнюк. - Електронний навчально-методичний посібник.- Чернівці: БДМУ, 2015.
3. Основи охорони праці та охорона праці в галузі (навчально-методичні матеріали до практичних занять) / [Ю.Г. Масікевич, І.Д. Візнюк, О.М. Жуковський та ін.]. Навчально-методичний посібник.- Чернівці: Мед університет, 2016.- 189 с

19.3. Нормативно-правові акти

1. Конституція України (1996).зі змінами №11-р/2019 від 02.12.2019 <https://zakon.rada.gov.ua>

2. Кодекс законів про працю України. Закон №322-VIII від 10.12.71зі змінами №1401-IX від 15.04.2021, ВВР, 2021, № 27, ст.230[https:// zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua)
3. «Кодекс цивільного захисту України» , 2012, зі змінами №720-IX від 17.06.2020, ВВР, 2020, № 47, ст.408<https:// zakon.rada.gov.ua>
4. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.92 зі змінами №1213-IX від 04.02.2021, ВВР, 2021, № 20, ст.178<https:// zakon.rada.gov.ua>
5. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», 1994, зі змінами №1217-IX від 05.02.2021, ВВР, 2021, №19, ст.171 <https:// zakon.rada.gov.ua>
6. Закон України «Про колективні договори та угоди» № 1874 від 24.12.95 зі змінами №341-IX від 05.12.2019, ВВР, 2019, № 13, ст.68<https:// zakon.rada.gov.ua>
7. Постанова ВРУ «Про введення в дію Основ законодавства Українипро охорону здоров'я» (1993)
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2001 № 790 “Програма профілактики ВІЛ-інфекції в Україні”.
9. Указ Президента України № 643/2001 “Національна програма боротьби із захворюваністю на туберкульоз”.
10. Наказ МОЗ України від 21.05.2007 №246 «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій».
11. НАОП 9.1.50-3.01-88 (НПАОП 85.0-3.01-88) “Галузеві норми безплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, а також норм санітарного одягу і санітарного взуття працівникам установ, підприємств і організацій системи охорони здоров'я”.
12. Васильчик М.В. Збірник нормативних документів з безпеки життєдіяльності / Васильчик М.В., Медвідь М.К., Сачков Л.С. – К.: Фенікс, 2000. – 896 с.

19.4. Інформаційні інтернет ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/>.Офіційнеінтернет-представництво Президента України
2. <http://www.mon.gov.ua> - ОфіційнийсайтМіністерстваосвіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт МіністерстванадзвичайнихситуаційУкраїни.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціальногострахованнявіднещаснихвипадків на виробництві та професійнихзахворюваньУкраїни.
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://www.iacis.ru> - Официальный сайт Межпарламентской Ассамблеи государств–участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).
7. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошуковаправова система «НормативніактиУкраїни (НАУ)».
8. <http://www.dsp.gov.ua/>Державна служба України з питань праці. Офіційний сайт.
9. <http://moodle.bsmu.edu.ua/>- Сервер дистанційного навчання БДМУ.

УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Візнюк Ірина Дмитрівна – асистент кафедри гігієни та екології, без н/с.